

Przegląd orzecznictwa Sądu Najwyższego w sprawach wekslowych za 2016 r.

MIROSŁAW BĄCZYK

Deklaracja wekslowa poręczyciela. Zmiana treści stosunku podstawowego a zmiana treści deklaracji wekslowej

Zawarty przez wierzyciela wekslowego (remitenta) i wystawcę aneks do umowy, z której wynikają roszczenia zabezpieczone wekslowo i objęte deklaracją wekslową, nie powoduje automatycznie w stosunku do poręczyciela wekslowego zmiany jego deklaracji wekslowej [wyrok SN z 10.06.2016 r. (IV CSK 679/15), niepubl.].

Teza wyroku SN jest kontynuacją stanowiska zajmowanego już wcześniej przez SN w innych sprawach, na które powołano się również w tym orzeczeniu. Poręczyciel wekslowy powinien zawsze wyrazić zgodę na zmianę treści odpowiedniej deklaracji wekslowej i tym samym na zmianę m.in. zakresu jego odpowiedzialności wekslowej. Brak zgody, wyrażonej w każdy sposób (art. 65 k.c.), powoduje taki stan rzeczy, że uzupełnienie weksla *in blanco* następuje niezgodnie z pierwotną deklaracją wekslową i prowadzi do odmowy uwzględnienia żądania remitenta co do zapłaty sumy wekslowej. To samo odnosi się do zmiany (aneksu) do umowy łączącej remitenta oraz wystawcę weksla i tworzącej tzw. stosunek podstawowy. Zmiana takiej umowy powinna znaleźć odpowiednie odzwierciedlenie w umownej zmianie treści deklaracji wekslowej podpisanej przez poręczyciela wekslowego. Możliwa jest oczywiście klauzula w deklaracji, że poręczyciel wekslowy tworzy zabezpieczenie także w odniesieniu do wierzytelności mogących wynikać z przyszłej zmiany umowy podstawowej.

W rozpoznawanej sprawie umową tworzącą stosunek podstawowy była „umowa o udzielenie gwarancji ubezpieczeniowej” przez przyszłego gwaranta (ubezpieczyciela), która łączyła wykonawcę robót budowlanych (A) z inwestorem (B). W wykonaniu tej umowy gwarant (ubezpieczyciel) udzielił gwarancji ubezpieczeniowej podmiotowi B (beneficjentowi gwarancji). Wystawiony przez A (wystawcę) weksel *in blanco*, wręczony ubezpieczycielowi (remitentowi), służył do zabezpieczenia – jak wyjaśnił SN – roszczeń „regresowych” przysługujących gwarantowi po wykonaniu obowiązku gwarancyjnego wobec B (beneficjenta gwarancji). W aneksie do umowy o udzielenie gwarancji (umowy zlecenia, art. 734 k.c.; w uzasadnieniu SN stale myli tę umowę z umową gwarancji) przedłużono okres tzw. ważności